

LA INFORMILO

----- * * -----
INFORMBULTENO PRI ESPERANTO

BULLETIN BILINGUE D'INFORMATION SUR L'ESPERANTO

ELDONISTO : **esperanto-federacio de ORIENTA FRANCO**

*Editeur: Fédération Culturelle de l'Est pour l'Espéranto
Maison des Jeunes et de la Culture
27, rue de la République, 54000 NANCY -F-
PCK - CCP: 1997-72 W NANCY*

trimestriel
Nouvelle série
N° 11
3ème trimestre 1975

abonnement
Un an : 6F
le N° : 1,50 F
(1 jaro: 6 FF aŭ 6 in-
ternaciaj kuponj)

★ Une grande "première": L'ESPERANTO à la télévision française

C'est à une prestation de qualité consacrée à l'espéranto que les téléspectateurs français ont pu assister le 5 mai dernier, à 19h40, sur la 3ème chaîne couleur, dans le cadre de l'émission "tribune libre".

Conçue pour être programmée dans un temps relativement court, cette émission fut en fait très éclectique. Après une présentation de l'E° sur le plan linguistique, ce fut l'interview "éclair" de 5 étrangers de nationalité différente, réunis sur le plateau du studio et qui évoquèrent leur séjour à Paris, et ce, bien sûr, sans l'aide d'aucun interprète.

La démonstration de l'utilité de l'espéranto ne pouvait être plus évidente. Après une présentation des principaux timbres consacrés à la langue mondiale, nous avons pu entendre une scène de "Topaze", de Marcel Pagnol; les deux artistes suivants qui déclamèrent des poèmes et des chants -"l'Auvergnat" de Georges Brassens entre autre- prouvèrent combien la langue est harmonieuse et musicale.

Diffusée à une heure d'écoute favorable, nul doute que cette émission pour la réussite de laquelle il convient de féliciter tous ceux qui permirent sa réalisation et y contribuèrent, a eu un impact certain sur le public.

* * *

★ UN APPAREIL "JET TU 134" PORTE LE NOM DU DOCTEUR ZAMENHOF

C'est une décision prise récemment par la compagnie polonaise LOT. Parmi les 8 avions de cette série, le "Dr Zamenhof" se trouve en bonne compagnie entre le "Marie Curie" et le "I. Domeyko", géologue de réputation mondiale.

.../...

Signes distinctifs du TU 134: envergure 29m., longueur 35 m., hauteur 9m., PTC 45 tonnes, 72 passagers.

Puisque nous en sommes aux thèmes de l'espace, rappelons que le père du cosmonaute soviétique TITOV est espérantiste.

* * *

★ Une initiative d'importance: L' ESPERANTO à l'Assemblée Nationale

C'est celle présentée par les membres du Groupe Socialiste et des Radicaux de gauche et 2 apparentés (en tout 107 députés) et qui concerne le dépôt sur le Bureau de l'Assemblée Nationale d'une proposition de loi dont voici l'essentiel:

N° 1667 ASSEMBLEE NATIONALE - Seconde session ordinaire de 1974-75

PROPOSITION DE LOI tendant à inclure la langue internationale ESPERANTO dans l'enseignement secondaire comme langue facultative.

..... (exposé des motifs: 2pages 1/2).....

→ Art. premier: L'étude de la langue internationale nommée "espéranto" est admise comme matière facultative dans les programmes de l'enseignement secondaire.

→ Art. 2: Aux examens comportant une ou plusieurs épreuves de langue étrangère, la langue internationale "espéranto" est ajoutée à la liste des langues étrangères sur lesquelles peuvent porter ces épreuves.

→ Art. 3: L'enseignement optionnel de l'espéranto se fera progressivement dans les Etablissements Publics de l'Etat; il aura lieu chaque fois qu'il sera demandé et qu'il existera un professeur compétent.

→ Art. 4: Les épreuves d'examen seront introduites chaque fois que le jury pourra s'adjoindre un examinateur compétent.

→ Art. 5: Pour l'enseignement et les examens, les candidats bénéficieront des mêmes moyens et des avantages accordés à ceux qui apprennent des langues étrangères.

→ Art. 6: La formation des Professeurs sera assurée par l'organisation de cours et de stages fonctionnant dans le cadre de l'Enseignement Supérieur qui délivrera les diplômes témoignant de la compétence des professeurs et examinateurs. La période transitoire sera aménagée par voie réglementaire.

→ Art. 7: A titre transitoire, pendant la période de démarrage, le Ministère de l'Education pourra consulter l'organisation privée, dénommée "INSTITUT FRANCAIS d'ESPERANTO", qui jusqu'à ce jour, organisait les examens et délivrait les diplômes.

* * *

★ UNE RESOLUTION DES PARTICIPANTS DU 67ème CONGRES NATIONAL D'ESPERANTO.

adressée à Monsieur le Ministre de l'Education, à l'issue du Congrès de TOURS, elle est ainsi rédigée:

- considérant que la construction de l'Europe continue de se faire au niveau des instances supérieures et non au niveau de l'Enseignement,
- constatant les résultats obtenus par l'enseignement de l'espéranto dans le cadre de l'expérience en cours dans certaines écoles élémentaires des pays européens,
- prenant note du désir de concertation en vue de moderniser le système éducatif français,
- demandent que toute facilité soit accordée aux enseignants français désirant prendre part à cette expérience,
- proposent que la langue internationale devienne matière à option dans l'enseignement du second degré et dans les examens qui le sanctionnent.

LE 70ème anniversaire du 1er Congrès Mondial d'Espéranto célébré à BOULOGNE-sur-MER.

C'est en effet en 1905 que le Docteur ZAMENHOF présida le premier Congrès dont les assises allaient se répéter d'année en année avec un succès grandissant. Originaires de 8 nations, 80 pratiquants de l'espéranto se sont réunis au début de mai dans le port français. Après réception à l'Hôtel-de-Ville, ils ont déposé une gerbe sur la place "Dr Zamenhof", cependant qu'une exposition informative se tenait dans les locaux d'une Association Culturelle de la ville.

L'ESPERANTO CHEZ LES SCOUTS

Le "Jamboree Nordique" 1975 se déroulera cette année près de Lillehamm en Norvège, au début du mois d'août. Le Président de la Ligue Scoutte Espérantiste sera l'un des responsables du jamboree avec les chefs scouts des 5 pays nordiques participants. Des scouts espérantophones tiendront un stand permanent d'information.

Adresse de la L.S.E.: Postbox 433, Zaandam. Pays-Bas

KULTURAJ EVENTOJ

KIAL VI NE ĈEESTIS LA K.S.F. (Kultura Semajn-Fino) en "JUNKERWALD"?

Ĉiukaze bedaŭru! Ĉiuj jam aperintaj raportoj de la partoprenintoj unuanime estas puraj laŭdoj.

Okazinta inter la 2a kaj la 4a de majo 1975 en la proksimeco de Blieskastel-Niederwörzbach ĝi kunvenigis 60 gastojn el Japanio, Francio, Luksemburgo, Svisio kaj ... Germanio. Inter la riĉenhava programo ni speciale menciis la ege interesajn prelegojn de Dr^o Tazio Carlevaro, la diversgradajn E^o-kursojn kaj la ceterajn -ne malpli ĝuindajn- eventojn, i.a. vingustumadon kaj fromaĝofonduon! Sed ni lasu la parolon al unu el la francaj partoprenantoj, Sr^o COLNCT, nia Prezidanto:

Tiu tre interesa kaj bonege aranĝita evento de la Sarlanda Ligo okazis en la agrabla konferencujo "JUNKERWALD", ĉirkaŭ 20 km oriente de SAARBRÜCKEN... La konferencujo estis plenplena. La francaj partoprenintoj venis el Parizo, Metz, Illzach, Mulhouse, Laxou. Pro malfrua aliĝo pluraj personoj ne povis partopreni. Okazis kursoj por komencantoj kaj progresintoj. Krome okazis tre interesa prelego-serio de Dr^o CARLEVARO (psikiatro en Neuchâtel) pri psikolingvistiko -interesuloj povus ricevi priunte kasetan surbendigon-, sabate vespere, fonduo ĝojigos la ĉeestantojn, sed la projektitajn diapozitivojn ni ne povis ... projekcii!

Tranoktado okazis en la tre komfortaj 4-litaj ĉambroj. Dimanĉe matene, post abunda matenmanĝo, oni povis ĉeesti meson en esperanto, kaj poste ni povis gustumi multnombrajn palatinatajn vinojn (21 specojn!), evitante ebriiĝon dank' al abunda konsumado de nigra pano! Plej sukcesa estis la vino "Esperanto".

Post bonega tagmanĝo ni denove laboris en kursoj aŭ aŭskultis prelegojn ĝis post la 16a horo. Tiam preskaŭ ĉiuj eksterlandaj ĉeestantoj disiĝis.

Gratulojn al niaj sarlandaj amikoj pro tiaj aranĝoj majstre organizitaj!

JP C.

KAJ NUN BONVOLU NOTI SUR VIAN KALENDARON...

(A)

UNUA INTERNACIA KONFERENCO DE LA NEŬPALA ESPERANTO-MOVADO

De la 10a ĝis la 17a de aŭgusto 1975 Sarlanda Esperanto-Ligo okazigos en la Filozofia Fakultato de la Universitato de Sarlando *INTERNACIAN ESPERANTO-KONFERENCON*. Ĝia celo estas duobla: unuflanke ĝi studos la situacion de la monda-lingva problemoj kun speciala atento pri la solvo per esperanto. Aliflanke ĝi studos la apartajn problemojn de la Esperanto-movado ekestintajn post la Hamburgo Universala Kongreso

La konferenca temo tial estos "La lingva problemo en la nuntempa mondo kaj la aktualaj taskoj de la neŭtrala Esperanto-movado".

Prof. Dr° Ivo LAPENNA konsentis fari la enkondukan prelegon kaj partopreni en la laboroj de la tuta konferenco.

La ceteraj prelegantoj estos: André BOURDEAUX, Heinz Dieter MAAS, Günther BECKER, Dr° Mario DAZZINI, Prof. Dr° Max MANGOLD, Jean THIERRY, Reinhard HAUPENTHAL, Helmut SONNABEND kaj Marianne VERMAAS.

Invitilojn kaj programojn vi povos peti de nia Preidanto J.P. COLNOT, 15 rue Lavaux, 54520 LAXOU - F) aŭ rekte de Sarlanda E°-Ligo, Franz Schubert-Str. 26 D-6602 DUDWEILER

B) KURSO PRI TRADUKADO

De la 13a ĝis la 26a de Julio 1975 okazos en La CHAUX-de-FONDS (Svislando) kurso pri traduko al kaj el Esperanto: teorio kaj praktiko. Gvidos ĝin Claude PIRON, psikologo ĉe la universitato de Genevo, antaŭe plurlingva tradukisto ĉe UNO.

La personoj, kiuj deziras partopreni la kurson aŭ informiĝi pri ĝi, bonvolu peti detalan aliĝilon kaj informilon ĉe Kultura Centro Esperantista, Postiers 27, CH - 2300 La Chaux-de-Fonds.

C) INVITO AL LA 16a EUROPA FERIO-SEMAJNO EN SVISLANDO

Ĝi okazos de la 31a de aŭgusto ĝis la 6a de septembro 1975 en hotelo "Füringen", proksime de STANSSTAD (apud la lago de la "kvar kantonoj").

NEPRE petu la tre allogan programon ĉe Sr° Ernst Glättli, SAEF-Sekretario, Laurstrasse 17, CH-5200 BRUGG

D) ... KAJ AL SOMERA MIGRADO EN SVISLANDO

Sub la aŭspicio de la Svisa E°-Junularo, de la 4a ĝis la 9a de aŭgusto, en la belega montaro BERNER OBERLAND. Dormado en dormosakoj, en kabanaj kaj amasloĝejoj. Marŝ(ad)o 4/8 horojn potaĝe. Diskutoj, kantoj, ludoj, prelegoj.

Ĉiuj sciigoj vi ricevos de Somera Migrado SES, rue de la Cure, 5 CH-2035 CORCELLES Svislando

E) POR NIAJ GEAMIKOJ DE ORIENTA FRANCUJO... Kaj de la najbaraj landoj!

Kiel ĉiujare estu fidelaj al nia kutima rendevuo en "La Hingrie", apud Liepvre-Rombach le Franc (68), je la semajnfino 30/31 de aŭgusto. Agrabla, SENPROGRAMA kunestado en ĉarma montregiono.

Sendu tutsimple vian partoprenosciigon al Sr° ZIPFEL F., 20 rue Labroque, 67000 STRASBOURG - F

F) POR LA DIVERSFAKAJ EDUKISTOJ:

INTERNACIA KONFERENCO DE ILEI (Internacia Ligo de Esperantistaj Edukistoj)

Ĝi okazos en Danlando de la 18a ĝis la 25a de julio 1975.

Konsiderinte la Esperanto-Kongreson de IEA, kiu tuj sekvas, oni elektis lokon tute proksima de Kopenhago en aparte bela pejzaĝo. Temas pri la popolaltilernejo "Krogerup Højskole en Humlebaek".

La hejmo, kiu situas meze de arbaro, tute proksime de la marbordo, donas ĉian komforton deziratan. Kosto: 100 danaj kronoj potaĝe, do entute 700 danaj kronoj.

Bonvolu turni vin al Sr° Ejnar LANGKILDE, Bel Colles Alle 4, DK-2960 RUNGSTED

ĈU VI DEZIRAS KONSPEKTI?

"Mi volas volonte adresojn de junaj francaj esperantistoj, laŭeble junulinoj. Mi komencis lerni E-°n antaŭ duonjaro. Mia adreso estas:

Johnni RIEDEL, 6115 MUNSTER/Diebg. Kirchstrasse 33 RFA "

GEJUNULOJ KAJ KURSGVIDANTOJ... ĈU VI KONAS LA "Pasportan Servo"-n?

Ĉiama problemo por la kursgvidanto:

Kiel teni la lernantojn ĝis la kursfino?
 Kiel doni al la instruo praktikan aspekton?
 Kiel spertigi la utilecon de esperanto?
 Unuvorte, KIEL PRAKTIGI LA LINGVON?

Inter multaj, eblaj sugestoj, jen PASPORTA SERVO, la gastiga Servo de Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (TEJO)

Kiel ĝi funkcias?

Volontuloj senpage gastigas vojaĝantojn, kiuj tion petas.

La Servo havas taskon rilatigi gastojn kun gastigantoj, kaj la gastigo kaj ties kondiĉoj estas libere interkonsentitaj inter gasto kaj gastiganto. (ekz. daŭro de gastigado, ĉu kaj kiom da mono estas postulata kiel repago de manĝokostoj, tukopurigado, ktp...)

Nura regulo estas senpago de la gastigo mem: la servo ja ne povas peri komercajn ofertojn.

La servo kolektas, de marto ĝis januaro, adresojn de gastigantojn en ĉiuj eblaj landoj, kaj publikigas ĉiujare en februaro liston de gastigantoj, kiu estas dissendita al ĉiuj aliĝantoj de la servo. Oni fariĝas gastiganto per nura sinanonco al servo (adreso ĉi-sube). Oni ricevas la gastiganto-liston per pago de aliĝkotizo.

En februaro 1975 la servo publikigis liston de 100 gastigantoj, en 33 landoj el ĉiuj kontinentoj.

Aliĝkotizo estas ĉi-jare 3 FF aŭ 9 internaciaj respond-kuponoj (ĉe Poŝt-oficejo riceveblaj)

Aliĝante al la servo viaj vojaĝemaj kursanoj spertos agrablan manieron viziti eksterlandon, plezuron de internaciaj kontaktoj kaj kuraĝigan progreson de sia lingvoscio.

... en 1974 estis nur 39 gastigantoj. En 1975 estas 100!... Ni pligrandigu nepre tiun nombron sendante aliĝon al:

J.M. CASH 72 rue de Rennes, F-75006 PARIS

nia vivo en . . .

NANCY PAROLAJ KURSOJ: Ili daŭre funkcias, pli malpli regule...

KUNVENOJ: Niaj vesperaj kunvenoj ĉesis depost decembro, sed ni preparas nun novajn... Kiuŝi interesigis?

Komuna kunveno kun la SAT-rondo (projekciado de diap. pri Primoŝteno) okazis en la labor-rondo la 26an de aprilo post-tagmeze. Ĉeestis ĉirkaŭ 15 personoj.

PERKORESPONDA KURSO: Ses novaj komunikoj al la regiona gazetaro alportis al ni neniun novan lernanton. La laboro daŭras por korekti la taskojn de la ĉirkaŭ 60 gelernantoj, kaj por provizi per korespondantoj kaj direkti al superaj kursoj la lernantojn, kiuj alproksimiĝas al la fino de la unuagrada kurso (aktuale 6 de la pasinta jaro kaj 4 de la nuna lernjaro).

Fin-lernis last-tempe tiun kurson: S-r° Paul ALIZON en BADEVEL, gvidata de S-in° LERDUNG (68 - PFASTATT) - F-in° Violette MANGENOT en GERARDMER, gvidata de S-in° LOUTERBACH (68 - ECHERY), post lernado dum 3 monatoj kaj duono... - S-r° Lucien DEGUINES en LA BRESSE, gvidata de S-r° ETIENNE (54 - MALZEVILLE) post 5-monata lernado.

B A R - l e - D U C PUBLIKA KURSO: 2 gelernantoj tuj atingos la finon post diligenta laboro. La lerneja kurso komencita en CES "reprenos" en la venonta septembro.

Speciala alvok-letero estis sendita al la deputito de VERDUN okaze de la leĝ-propono pri esperanto.

* Ni distru nin! ★ Solvoj de la enigmoj

SILAB-ENIGMO - lentisko - ansero - vakso - epitafo - rikani - dermatito - koregra fio - abono - torturo - amforo. La trovenda titolo estis: *La verdkata testamento*.

STRANGA VIZITKARTO - profesio de l'posedanto: *terkulturisto*. Itala urbo: *Triesto*. Finna urbo: *Turku*.

MAGIA MOZAIKO - Inter la ricevitaĵoj respondoj elstaras tiu de S-in^o Cath. URBANY, 400 route de Longwy, LUXEMBOURG-MERL. ... kiu atingis 637 poentojn! GRATULON al ŝi! Si tuj ricevos la promesitan libron.

* Novaj Cerbumaĵoj!

★ Silab-enigmo

El la ĉi-subaj "silaboj" alfabete ordigitaj, vi konstruu vortojn laŭ la donitaj difinoj. La UNUA kaj KVARA literoj de ĉiu vorto, legataj de supre malsupren, alformas titolon de klasika poemaro de franca aŭtoro (titolo en esperanto).

ab ao de di el fi fo go i ja ka le li mb nto o oj ol or or rm ro ro te un

= - - = - -
 = - - = - -
 = - - = - -
 = - - = - -
 = - - = - -
 = - - = - -
 = - - = - -
 = - - = - -
 = - - = - -

sen ĝi nenia ebleco presigi la "Informilon"
 nuligi leĝon
 Philips...aŭ FIAT!
 floro
 por ĝui muzikon
 figuro
 adoptebla
 afrika ĉefurbo
 remparo

★ Krucvortoj (konkurso)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
B			*						*	
C		*			*	*			*	
D					*					
E							*			
F			*						*	
G	*				*		*	*		
H	*					*		*		
I		*		*			*			
J										

- A - Se vi trocerbumadas jen kio okazos al vi!
- B - Teatroludo (fonet.) - la difinon vi devas unue tiel trakti!
 sporangiaro ĉe filikoj (fonet.)
- C - Senkapigita Asocio - kelkfoje devizo.
- D - Forta viro ... laŭ onidiroj. - rusa havenurbo
- E - Elvokas citronan odoron kaj guston. - maniero alparoli
 (sen finaĵo).
- G - Sin konduiti respektplene al iu dio. - en la koro de floro
- F - Frakcie (inverse) - iama ŝtatestro.
- H - Blanka pulvoro.
- I - Permesas spiri legante (fonet.) - greka litero - insulo
 (fonet.)
- J - Evoluo de individuo ĝis la adulta stato.

- 1 - Scienco. 2 - Kiel Zamenhof (fonet.) Ne rekonu la veron! (inverse) Pagilo (fonet.)
- 3 - Faros kiel ŝvito sur la fronto (miksito) - 4 - Premglui (industrie) Molekulo.
- 5 - Franca artiklo. signo de laceco (sen finaĵo). 6 - sufikso. serpento senkapo kaj sen
 vosto. kolektive. 7 - Loĝanta en Cardiff (sen finaĵo). franca fluvo (fonet.) sufikso.
- 8 - Ŝtatestro. 9 - verba finaĵo. esperantista litero. efemera floro (fonet.)
- 10 - de ĝi dependas la sukceso de kongreso.

A (oblikve) Antaŭnomo. B (oblikve) tre malnova juĝmaniero.

La leganto, kiu solvos korekte tiun krucvort-enigmon, kaj kies respondo atingos la redaktoron plej frue, ricevos la lerno-libron "Ni parolu en esperanto!" de A.RIBOT por plezurigi kaj "esperantizi" simpatianton!